AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏTƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKI DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

Coğrafiya fakültəsi,
"Azərbaycan coğrafiyası və
Coğrafiyanın Tədrisi
Metodikası" kafedrası

BAKALAVR PİLLƏSİ ÜÇÜN
P R O Q R A M

(IV Kurs)

İXTİSAS – 050605 "COĞRAFİYA"
FƏNN – "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İQTİSADİ COĞRAFİYASI"

Bakı Dövlət Universiteti
Coğrafiya fakültəsi Elmi
Şurasının 23 may 2022-ci il 7
saylı iclasının qərarı ilə fənn
proqramı kimi təsdiq edilmişdir.

BAKI - 2022

Elmi redaktor:
Soltanova Həbibə Bayraməli q. – BDU, Coğrafiya fakültəsi, Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğrafiyası və turizm kafedrasının müdiri, c.e.n., dosent

Tərtib edən:
Nağıyev Saleh Qasım o. - BDU, Coğrafiya fakültəsi, Azərbaycan coğrafiyası və coğrafiyanın tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, dosent
Məmmədov Qoşqar Vətən o. - BDU, Coğrafiya fakültəsi, Azərbaycan coğrafiyası və coğrafiyanın tədrisi metodikası kafedrasının müəllimi

Rəy verənlər:
Eminov Zakir Namin o. - AMEA, Akad. H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun direktoru
Dərgahov Vüqar Səttar o. - BDU, Coğrafiya fakültəsi, Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğrafiyası və turizm kafedrasının dosenti.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İQTİSADİ COĞRAFİYASI

İzahat vərəqi

Azərbaycan Respublikasının iqtisadi və sosial coğrafiyası fənni Bakı Dövlət Universitetinin Coğrafiya fakultəsində coğrafiya ixtisasında təhsil alan bakalavr pilləsi tələbələrinə V semestrdə 60saat (45 mühazirə, 15 məşğələ) həcmində tədris olunur. Fənnin tədrisində əsas məqsədlər tələbələrə Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi və geosiyasi mövqeylərinin müsbət və mənfi cəhətlərini, Qafqaz regionunda yeri və əhəmiyyəti, ərazisinin və sərhədlərinin formalaşmasını göstərmək. Təbii-ehtiyat potensialını, ölkəmizin hüdudlarında gedən demoqrafik prosesləri qiymətləndirilmək. Azərbaycan Respublikasının ərazi istehsal sistemlərinin, sənayenin, kənd təsərrüfatının, xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası haqqında məlumatları izah etmək.Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırılması, iqtisadi rayonların ixtisaslaşması, təsərüffatlarının inkişafı və perspektivlərini izah etmək.

Fənnin mənimsənilməsi nəticəsində tələbələr bilməlidir:

- Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi və geosiyasi mövqeyini
- Təbii-ehtiyat potensialının ərazi müxtəlifliyi və davamlı inkişaf cəhətdən istifadə imkanlarını

- Baş verən demoqrafik prosesləri və regional fərqləri
- Təsərrüfatın quruluşunun ərazi və sahə xüsusiyyətlərini
- Sənaye sahələrinin inkişaf xüsusiyyətlərini
- Kənd təsərrüfatının inkişafı və coğrafiyasını
- Nəqliyyat sistemlərinin inkişafı və dünya nəqliyyat infrastrukturuna inteqrasiyasını
- Xidmət sahələrinin inkişafının ərazi fərqlərini
- Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırılmasını

Bacarmalıdır:

- İqtisadi-coğrafi mövqeyinin müsbət və mənfi cəhətlərini təhlil etmək
- Təbii şəraiti və təbii ehtiyatları iqtisadi-coğrafi cəhətdən qiymətləndirmək
- Ərazidə gedən sosial-iqtisadi,demoqrafik proseslərə düzgün qiymət vermək
- Aldığı bilikləri istifadə edərək ərazidə təsərrüfatın planlaşdırılmasını və düzgün istifadəsinini vermək
- Regionlarda təsərrüfatın hansı sahələrin prioritet olmasını müəyyən etmək
- Ərazinin potensial inkişafı əsasında dayanaqlı inkişafın proqnozunu vermək

Yiyələnməlidir:

- Azərbaycan Respublikasının dünya xəritəsində yeri və əhəmiyyəti

- Azərbaycan Respublikası ərazisində əhalinin təbii hərəkəti,doğun və ölümə təsir edən amillər və səbəblər
- Azərbaycan Respublikası ərazisində əhalinin məskünlaşması və urbanizasiya prosesləri
- Təsərrüfatın sahə və ərazi quruluşu və coğrafiyası
- Azərbaycan Respublikası ərazisində xidmət sahələrinin inkişafı və istiqamətləri
- Nəqliyyatın inkişafı, Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin əhəmiyyəti
- Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırılması

Mövzuların saatlara görə bölgüsü

№	MÖVZULAR	Cəmi	Müh.	Məş
1	Fənnin predmeti məqsədi və vəzifələri.Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi və geosiyasi mövqeyi.	2	2	
2	Azərbaycan Respublikasının ərazisinin tarixi-coğrafi formalaşması,sərhədləri	2	2	
3	Azərbaycan Respublikasının təbii-ehtiyat potensialının iqtisadi-coğrafi qiymətləndirilməsi.	4	2	2
4	Azərbaycan Respublikasının əhalisi və demoqrafik proseslər	2	2	
5	Azərbaycan Respublikasında urbanizasiya prosesləri. Şəhər və kənd məskunlaşması.	2	2	
6	Azərbaycan Respublikasının təsərrüfatının formalaşması və xüsusiyyətləri. Sənayenin ərazi və sahə quruluşu.	4	2	2

7	Azərbaycan Respublikasının yanacaq-energetika kompleksinin əhəmiyyəti. Neft-qaz sənayesinin coğrafiyası	2	2	
8	Azərbaycan Respublikasının elektroenergetikasının coğrafiyası. Alternativ enerji mənbələri.	2	2	
9	Azərbaycan Respublikasının metallurgiya, maşınqayırma, kimya və neftkimya sənayesinin coğrafiyası.	4	2	2
10	Azərbaycan Respublikasının yüngül, qida və tikinti sənayesinin coğrafiyası	2	2	
11	Aqrarsənaye komleksinin əhəmiyyəti.Kənd təsərrüfatının inkişafına təsir edən amillər. Bitkiçiliyin coğrafiyası.	2	2	
12	Heyvandarlığın coğrafiyası	4	2	2
13	Azərbaycan Respublikasının nəqliyyatının və xarici iqtisadi əlaqələrinin coğrafiyası	2	2	
14	Azərbaycan Respublikasında xidmət sahələrinin coğrafiyası	2	2	

15	Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatında əhəmiyyəti	4	2	2
16	Azərbaycan Respublikasının iqtisadi rayonlaşdırılması. Bakı iqtisadi rayonu	2	2	
17	Abşeron-Xızı və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonları	2	2	
18	Mərkəzi-Aran və Mil-Muğan iqtisadi rayonları	4	2	2
19	Lənkəran-Astara və Şirvan-Səlyan iqtisadi rayonları	2	2	
20	Şəki-Zaqatala və Quba–Xaçmaz iqtisadi rayonları	2	2	
21	Gəncə-Daşkəsən və Qazax-Tovuz iqtisadi rayonları	4	2	2
22	Qarabağ və Şərqi-Zəngəzur iqtisadi rayonu	2	2	
23	Naxçıvan iqtisadi rayonu	2	1	1
	Cəmi	**60**	**45**	**15**

1. Fənnin predmeti məqsədi və vəzifələri. Azərbaycan Respublikasının iqtisadi-coğrafi və geosiyasi mövgeyi

Fənnin əsas məqsədi əhalinin və təsərrüfatın kompleks inkişafını və ərazinin spesifik xüsusiyyətlərini və qanunauyğunluqlarını tələbələrə aşılamaq. Əsas vəzifəsi isə Azərbaycan Respublikasının müasir dünyada yerini, onun təbii ehtiyatlarını, sosial–demoqrafik potensialını, bazar iqtisadiyyatında iqtisadiyyatın transformasiyasını göstərmək. Azərbaycan Respublikasının coğrafi mövqeyinin, iqtisadi-coğrafi və nəqliyyat-coğrafi mövqeylərinin xüsusiyyətlərini və quruluşunu göstərmək. Azərbaycan Respublikasının geosiyasi mövqeyi və müasir dövrdə onun dəyişməsi.

2.Azərbaycan Respublikasının ərazisinin tarixi-coğrafi formalaşması,sərhədləri.

Ərazisinin formalaşmasının əsas mərhələləri.Rusiya imperiyasının Qafqaza gəlməsi və geosiyasi vəziyyətin dəyişməsi. Gülüstan, Türkmənçay müqavilələri və Azərbaycan ərazisinin və sərhədlərinin dəyişməsi. Rusiya tərəfindən aparılan inzibati-ərazi dəyişiklikləri və "erməni" probleminin yaranması. Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaranması. Azərbaycan Sovet İttifaqının tərkibində və ərazi-inzibati quruluşunun dəyişməsi. Sovet İttifaqının süqutu, müstəqil respublikaların yaranması. Qarabağ problemi, işğal olunmuş ərazilər və onların azad olunması.İkinci Qarabağ müharibəsi və nəticələri. Sərhədlərin müasir vəziyyəti və sərhəd təhlükəsizliyi.

3.Azərbaycan Respublikasının təbii-ehtiyat potensialının iqtisadi-coğrafi qiymətləndirilməsi.

Təbii şəraitin rəngarəngliyi və onların sosial-iqtisadi qiymətləndirilməsi. İqlim, aqroiqlim ehtiyatları və onların təsərrüfatın ixtisaslaşmasına təsiri.İqlim dəyişmələri və təsərrüfata təsiri. Su ehtiyatları və istifadə imkanları.Su təminatı problemləri.Transsərhəd çayları problemi. Mineral – xammal bazasının səciyyəsi və əsas ehtiyat növləri ilə təminatı. Azərbaycan Respublikasının torpaq fondunun səciyyəsi və kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlar.Rekreasiya və kurort – müalicəvi ehtiyatlar.

4.Azərbaycan Respublikasının əhalisi və demoqrafik proseslər.

Əhalinin sayı,dinamikası, inkişafının templəri və meylləri. Doğum və ölüm halları, təbii artım, onlara təsir edən amillər və regional xüsusiyyətləri. Əmək ehtiyatları və iqtisadi fəal əhali. Əhalinin cins-yaş quruluşu,təsir edən amillər, regional fərqlər və əmək qabiliyyətli əhaliyə düşən demoqrafik yük. Əhalinin miqrasiyası və dianmikası. Daxili və xarici miqrasiya. Əhalinin milli tərkibi, milli tərkibin illərcə dəyişməsi və xalqların məskünlaşması.

5.Azərbaycan Respublikasında urbanizasiya prosesləri. Şəhər və kənd məskunlaşması.

Azərbaycan Respublikasında urbanizasiyanın dinamikası və miqyası. Kəndlərdən şəhərlərə kütləvi miqrasiya və şəhər həyat tərzində urbanizasiyanın natamamlığı. Azərbaycan Respublikasının şəhərlərinin

fərdi xüsusiyyətləri və onların ümumi cəminə görə təsnifatı. Aqlomerasiyanın problemləri və onların inkişaf miqyası. Respublikanın böyük şəhərlərinin xüsusiyyətləri. Azərbaycan Respublikasının şəhərlərinin inkişafında iqtisadi-coğrafi mövqeyin rolu. Şəhərlərin funksiyası. Kənd məskunlaşması və kənd yaşayış məntəqələri. Kənd yaşayış məskənlərinin ölçüsünün və sıxlığının təbii şəraitlə qarşılıqlı əlaqəsi.

6. Azərbaycan Respublikasının təsərrüfatının formalaşması və xüsusiyyətləri. Sənayenin ərazi və sahə quruluşu.

Azərbaycan Respublikasının təsərrüfatının inkişafının tarixi mərhələləri.Sənaye inqilabları və Azərbaycan Respublikasının sənayesinin inkişafına təsiri. Təsərrüfatın quruluşu,maddi istehsal və xidmət sahələrinin inkişaf xüsusiyyətləri. Sənayenin sahə və ərazi quruluşu. Hasiledici və emaledici sahələrin xüsusiyyətləri və nisbəti.Sənaye sahələrin inkişafına təsir edən amillər. Xidmət sahələrinin quruluşu və əhəmiyyəti.

7. Azərbaycan Respublikasının yanacaq-energetika kompleksinin əhəmiyyəti. Neft-qaz sənayesinin coğrafiyası

Yanacaq-energetika kompleksinin əhəmiyyəti, quruluşu və Azərbaycan Respublikasının sənayesində yeri. Ölkənin iqtisadiyyatında yanacaq-energetika kompleksinin aparıcı rolunun güclənməsi. Yanacaq-energetika kompleksinin sahələrinin coğrafiyası.Azərbaycan Respublikasının neft-qaz

sənayesinin inkişaf mərhələləri. Neftin və qazın hasilat dinamikası. Əsas neft və qaz yataqlarının coğrafiyası. “Əsrin müqaviləsi” onun neft sənayesinin və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında əhəmiyyəti. Qeosiyasi proseslərin neft sənayesinə təsiri və enerji böhranları. Neft sənayesinin ətraf mühitə təsiri.

8. Azərbaycan Respublikasının elektroenergetikasının coğrafiyası. Alternativ enerji mənbələri

Elektroenergetikanın əhəmiyyəti,inkişaf mərhələləri və xüsusiyyətləri.Müstəqillik dövründə elektroenergetikanın inkişafı və prioritetləri. Azərbaycan Respublikasının hidroenerji potensialı və istifadəsi. Elektrik stansiyaların coğrafiyası və ətraf mühitə təsiri.Alternativ enerji mənbələri və ölkəmizdə onların inkişaf perspektivləri. İqlim dəyişməsi və Alternativ enerji mənbələrin bu promlemin həllində rolu.

9. Azərbaycan Respublikasının metallurgiya, maşınqayırma,kimya və neftkimya sənayesinin coğrafiyası.

Qara və əlvan metallurgiyanın əhəmiyyəti, coğrafiyası, yanacaqla və xammalla təchizat problemləri, xarici bazara çıxmaq imknaları. Metallurgiya kompleksinə daxil olan sahələrin müxtəlif inkişaf meyilləri. Qara metallurgiyanın inkişaf mərhələləri və müasir vəziyyəti. Əlvan metallurgiyanın inkişaf mərhələləri və müasir vəziyyəti.Alüminium sənayesinin davamlı inkişafı və coğrafiyası.Müstəqillik illərində əlvan metallurgiyanın yeni

sahələrinin inkişafı. Maşınqayırma sənayesinin ölkə inkişafında əhəmiyyəti.Azərbaycan Respublikasında maşınqayırmanın inkişaf mərhələləri. Əsas maşınqayırma sahələri və coğrafiyası. Məhsul növlərinin istehsalının azalma templərinin fərqi. Maşınqayırmanın əsas mərkəzləri.

Kimya və neftkimya sənayesinin coğrafiyası. Xammal bazasının xüsusiyyətləri. Kimya və neftkimya sənayesinin sahə və ərazi quruluşu. Kimya sənayesinin Azərbaycanda əsas mərkəzləri.

10. Azərbaycan Respublikasının yüngül, qida və tikinti sənayesinin coğrafiyası.

Yüngül və qida sənayelərinin inkişaf templəri. Böyük şəhərlərdə qida sənayesində təmərküzləşmə nəticəsində müəssisələrin birləşməsi, böyüməsi prosesi və geniş istehlak bazarı.

İnvestisiyaların tez qayıdan sahələrində (tütün, pivə istehsalı, qənnadı) böyük xarici investorların gəlməsi, investisiyaların şəhərlərin və şəhər kənarı zonalarında təmərküzləşməsi. Yüngül sənayenin xammal bazası və inkişaf problemləri.

Tikinti sənayesinin xammal bazası, coğrafiyası və yerləşməsi. Tikinti sənayesinin inkişafında regional xüsusiyyətlər.

11. Aqrarsənaye komleksinin əhəmiyyəti.Kənd təsərrüfatının inkişafına təsir edən amillər. Bitkiçiliyin coğrafiyası.

Aqrar-sənaye komleksi anlayışı və əhəmiyyəti. Kənd təsərrüfatı sahələrinin coğrafiyası və onların regional növləri, iqtisadiyyatın aqrosənaye kompleksinin

quruluşu. Kənd təsərrüfatının ərazi quruluşunun qanunauyğunluqları və onlara təsir edən amillər. Təbii şəraitin və aqroiqlim ehtiyatların kənd təsərrüfatının ərazisi differensiyasına təsiri. Kənd təsərrüfatın ixtisaslaşması və intensivlik səviyyəsinin ərazi fərqləri. Bitkiçilik və mədəni bitkilərin yerləşməsinə təsir edən təbii və sosial-mədəni amillər. Əsas dənli bitkilər,onların məhsuldarlığı,məhsul yığımı və coğrafiyası. Texniki bitkilərin ekoloji xüsusiyyətləri və onların yayıldığı əsas rayonlar.Üzümçülük, meyvə-tərəvəz bitkilərin coğrafiyası. Ərzaq təhlükəsizliyi anlayışı və onu təmin edən sahələr.

12.Heyvandarlığın coğrafiyası.

Heyvandarlıq sahələrinin yerləşmə xüsusiyyətləri. Heyvandarlığın yem bazasının tiplərinin fərqləri. Otlaq ehtiyatları ilə təminat. Heyvandarlıq sahələrinin coğrafiyası: maldarlığın inkişafı və məhsul istehsalı problemləri. Maldarlığın istiqamətləri.

Qoyunçuluğun inkişafı,təsnifləşdirilməsi. Hazırda müasir tələblərə görə isə aşağıdakı kimi təsnifatlaşdırılır:zərifyunlu,yarımzəriyunlu,qabayunlu,yarımqabayunlu.

Quşçuluğun inkişafı və ərzaq təhlükəsizliyin təminatında rolu. Xüsusi yem bazası olan heyvandarlıq sahələri (arıçılıq, balıqçılıq, ipəkqurdu). Heyvandarlığın inkişaf problemləri və əhalinin məhsul ilə təminatı.

Heyvandarlığın ətraf mühitə təsiri.

13. Azərbaycan Respublikasının nəqliyyatının və xarici iqtisadi əlaqələrinin coğrafiyası.

Daxili iqtisadi məkanın inkişafı və dünya bazarlarına çıxmaq üçün nəqliyyat sistemi: quruluşu, inkişaf dinamikasının əsas göstəriciləri. Ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin nəqliyyat sistemində rolu və funksiyası. Nəqliyyat sisteminin inkişaf problemləri və Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının açıqlıq şəraitində Avropa və Asiya nəqliyyat şəbəkələri ilə əlaqələrin yaxşılaşdırılması.

Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat şəbəkəsində dəmir yolu nəqliyyatının rolu. Dəmir yolu nəqliyyatının inkişafı, yük daşımaların coğrafiysaı, sərnişin daşımaların əsas istiqamətləri.

Avtomobil nəqliyyatının coğrafiyası. Avtomobil nəqliyyatı Azərbaycan Respublikasının ərazisində əsas daxili rayonlararası nəqliyyat növü kimi

Boru kəməri nəqliyyatının coğrafiyası. Azərbaycan Respublikasının və Müstəqil Dövlətlər Birliyinin nəqliyyat sistemlərində boru kəməri nəqliyyatının geosiyasi rolu və enerji təhlükəsizliyin təminatı.

Dəniz nəqliyyatının coğrafiyası və xarici iqtisadi əlaqələrin təmin olunmasında rolu.

Hava nəqliyyatının coğrafiyası. Azərbaycan Respublikasının iri hava limanları və onların təkmilləşdirilməsi problemləri.

Xarici iqtisadi əlaqələrin əhəmiyyəti və quruluşu.Xarici investisiyalarıncoğrafiyası və sahələr üzrə paylanması.Xarici ticarət əlaqələrinin coğrafiyası. İxrac və idxalın quruluşu və coğrafiyası.

14. Azərbaycan Respublikasının Xidmət sahələrinin coğrafiyası.

Xİdmət sahələrinin əhəmiyyəti və quruluşu.Müasir dövrdə xidmət sahələrində əhalinin məşğulluğunun artması. Üçüncü sektorun yeni sahələrinin, bankların və biznes xidmətlərinin artması. Ölkədə kommersiya banklarının coğrafiyası. Bank fəaliyyətinin əsas mərkəzləri. Dördüncü sektora aid olan müasir informasiya və biznes qulluqlarının inkişafında böyük şəhərlərin rolu (internet, mobil rabitə). Xidmət sahələrinin inkişafında regional fərqlər.

Təbii sərvətlərdən istifadəyə əsaslanıb Azərbaycan Respublikasında inkişaf edən rekreasiya fəaliyyətinin formalaşma xüsusiyyətləri. Azərbaycan Respublikasının rekreasiya potensialı. Rekreasiya xidmətlərinin keyfiyyətinə olan tələblər və istirahət zonalarının genişlənməsinin coğrafiyası. Turizmin vövləri. Turizm inkişaf problemləri və perspektivləri.

15. Xəzərin dənizinin coğrafiyası və Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatında əhəmiyyəti.

Xəzər dənizinin fiziki və iqtisadi coğrafi xüsusiyyətləri. SSRİ-nin dağılmasından sonra Xəzər dənizinin statusunun təyin olunması və delimitasiyası. Xəzər dənizinin bioloji ehtiyatları,onların qiymətləndirilməsi və istifadəsi. Xəzər dənizinin neft və qaz ehtiyatları. Rekreasiya ehtiyatları və sahil zonada turizmin inkişafı. Xəzər dənizinin nəqliyyat əhəmiyyəti, dəniz nəqliyyatının və liman komplekslərinin inkişafı. Sahil zonası və ona birləşən ərazilər təsərrüfat fəaliyyətinin vacib elementi kimi. Xəzər dənizinin ekoloji problemləri. Ölkənin iqtisadiyyatında Xəzər dənizinin rolu.

16. Azərbaycan Respublikasının iqtisadi rayonlaşdırılması. Bakı iqtisadi rayonu

İqtisadi-coğrafi rayonların formalaşması və təsir edən amillər.İqtisadi-coğrafi rayonların müasir şəbəkəsi. Bakının İqtisadi-coğrafi mövgeyinin xüsusiyyətləri. Bakının sosial və demoqrafik göstəriciləri. Bakının su təhcizatı problemləri. Bakı sənaye qovşağı və sənaye sahələrin inkişaf xüsusiyyətləri. Bakıda xidmət sahələrinin inkişafı. Nəqliyyatın coğrafiyası. Bakı Xəzərin ən böyük limanı.

17. Abşeron-Xızı və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonları

Abşeron-Xızı iqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Dağlıq Şirvan İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

18. Mərkəzi-Aran və Mil-Muğan iqtisadi rayonları

Mərkəzi Aran İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı.Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası.Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Mil-Muğan İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

19. Lənkəran-Astara və Şirvan-Səlyan iqtisadi rayonları

Lənkəran-Astara İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı.Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası.Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Şirvan-Səlyan İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri.

İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

20. Şəki-Zaqatala və Quba – Xaçmaz iqtisadi rayonları.

Şəki-Zaqatala İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı.Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası.Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Quba-Xaçmaz İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

21. Gəncə-Daşkəsən və Qazax-Tovuz iqtisadi rayonları.

Gəncə-Daşkəsən İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı.Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası.Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Qazax-Tovuz İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

22. Qarabağ və Şərqi-Zəngəzur iqtisadi rayonları

Qarabağ İqtisadi-coğrafi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı.Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası.Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Şərqi Zəngəzur İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və

inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

23. Naxçıvan iqtisadi rayonu.

Naxçıvan İqtisadi rayonun mövqeyi,təbii şəraiti və ehtiyatları. Əhalisinin coğrafiyası və demoqrafik şərait, yaşayış məntəqələri. Təsərrüfatının quruluşu və inkişafı. Sənayenin və aqrarsənaye kompleksinin xüsusiyyətləri. İqtisadi rayonda xidmət sahələrinin inkişafı və coğrafiyası. Nəqliyyatı. Rayonun rekreasiya-turizm potensialı. Daxili fərqləri. İqtisadi-coğrafi rayonun inkişaf yolları.

Ədəbiyyat siyahısı:

Əsas

1. Azərbaycanın iqtisadi və sosial coğrafiyası. Prof. V.Ə.Əfəndiyevin redaktəsi ilə. Bakı, Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2010, 496 s.
2. ƏfəndiyevV.Ə.,NağıyevS.Q.Əhalicoğrafiyası. Bakı, Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2006,337 s.
3. ƏfəndiyevV.Ə.,NağıyevS.Q.Geourbanistika. Bakı, Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2016, 271 s.
4. Azərbaycan Respublikasının Coğrafiyası (I cild, Fiziki coğrafiya). Bakı, 2014, 530 s.
5. Azərbaycan Respublikasının Coğrafiyası (II cild, İqtisadi coğrafiya). Bakı, 2015, 500 s.
6. Azərbaycan Respublikasının Coğrafiyası (III cild, Regional coğrafiya). Bakı, 2015, 400 s.
7. Müseyibov M.A. Azərbaycanın fiziki coğrafiyası. Bakı, Maarif, 1998, 465 s.

Əlavə

1. Əliyev İ.H. "Azərbaycanin Xəzər nefti 2003-cü il, 712 səhifə.
2. Nadirov A.A. "Azərbaycan iqtisadiyyatının daima yüksələn müstəqillik dövrü" 2012-ci il, 359 səhifə
3. Əfəndiyev V.Ə., Qasımova F.E. "Azərbaycanda qəsəbə" 2013-cü il, 219 səhifə.

4. İmrani Z.T, Zeynalova K.Z. “Azərbaycanda təsərrüfatın ərazi təşkilinin iqtisadi-coğrafi xüsusiyyətləri” 2014-cü il, 232 səhifə.

5. Əfəndiyev V.Ə “Urbanizasiya və Azərbaycanın şəhər yaşayış məskənləri” 2002-ci il, 397 səhifə.

6. Hacıyev K.S. “Qafqazın geosiyasəti” 2003-cü il, 464 səhifə.

7. “Azərbaycanın demoqrafik göstəriciləri” Statistik məcmuə. Bakı – 2020, 532 səhifə.

8. “Azərbaycan sənayəsi” Statistik məcmuə. 2020-ci il, 166 səhifə.

9. “Azərbaycamən kənd təsərrüfatı” Statistik məcmuə. 2020, 653 səhifə

10. www.stat.gov.az